

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

EVROPSKÁ UNIE A POLITIKA ROZŠÍŘENÍ (Vztah k Islandu, Turecku a zemím západního Balkánu)

HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU (Aktivity v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky a vnějších vztahů EU)

DOKUMENTY SZBP EU (Výběr dokumentů z databáze Rady EU)

Ing. Mgr. Karel Hlaváček
Mgr. Martin Pelc

POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

OBSAH

<i>OBSAH</i>	2
<i>EVROPSKÁ UNIE A POLITIKA ROZŠÍŘENÍ</i>	3
TURECKO: MOŽNÉ OŽIVENÍ PŘÍSTUPOVÝCH ROZHOVORŮ.....	3
KOSOVO: ZPRÁVA KOMISE K VÍZOVÉ LIBERALIZACI.....	3
EVROPSKÝ PARLAMENT: BOSNA A HERCEGOVINA.....	4
<i>HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU</i>	5
SUMMIT EU-UKRAJINA.....	5
ZIMBABWE: ZMÍRNĚNÍ SANKCÍ.....	6
VÝCHODNÍ PARTNERSTVÍ: PŘÍPRAVA NA PODZIMNÍ SUMMIT.....	7
MALI: MISE EUTM MALI.....	8
OBCHODNÍ A INVESTIČNÍ SMLOUVA MEZI EU A USA.....	9
<i>DOKUMENTY SZBP EU</i>	11

Kontakt:

Karel Hlaváček, tel. 2242, email: hlavacekk@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

EVROPSKÁ UNIE A POLITIKA ROZŠÍŘENÍ

(Vztah k Islandu, Turecku a zemím západního Balkánu)

TURECKO: MOŽNÉ OŽIVENÍ PŘÍSTUPOVÝCH ROZHOVORŮ

Pozadí

Přístupové rozhovory s Tureckem jsou dlouhodobě zmrazené, zejména kvůli sporům Turecka s Kyprem, ale i kvůli nedostatečným reformám (což pravidelně kritizuje Komise ve svých hodnoceních politiky rozšíření) a neochotě některých členských států (Francie, Německo) přijmout Turecko do EU. Např. Francie tak již od roku 2007 blokuje vyjednávání pěti kapitol (zemědělství, hospodářská a monetární politika, regionální politika, finanční a rozpočtová opatření, instituce).¹

Aktuálně

Dne 12. února 2013 prohlásil francouzský ministr zahraničí Laurent Fabius na setkání se svým tureckým protějškem, že Francie podporuje oživení přístupových rozhovorů, konkrétně otevření kapitoly 22 týkající se regionální politiky.² Toto francouzské prohlášení vstřícně přijala i německá kancléřka Angela Merkelová, která prosazuje „jednání s otevřeným koncem“ (tj. nedává Turecku jistotu přistoupení k EU), a i přes svoji skepsi podporuje otevření další kapitoly.³ Je však pravděpodobné, že k otevření kapitoly 22 dojde až v červnu 2013.⁴

KOSOVO: ZPRÁVA KOMISE K VÍZOVÉ LIBERALIZACI

Pozadí

Kosovo je v současnosti jedinou zemí západního Balkánu, u níž dosud neproběhla vízová liberalizace. Komise vede od 19. ledna 2012 s Kosovem dialog, který k liberalizaci směřuje. Od června 2013 má Kosovo k dispozici cestovní mapu,⁵ která vytyčuje reformy nutné pro provedení vízové liberalizace. Dne 12. února 2013 vydala Komise první hodnotící zprávu k této problematice.⁶

Obsah zprávy

Komise ve zprávě uvádí, že Kosovo dosud nedokázalo dostatečně rozvinout boj proti organizovanému zločinu a korupci. To má „potenciálně vážné důsledky pro vnitřní

¹ Europolitics 4586, 14. 2. 2013, Paris willing to move accession talks with Ankara forward.

² Euobserver.com, 13. 2. 2013, France ready to unblock EU-Turkey talks, [ZDE](#).

³ Euobserver.com, 25. 2. 2013, Germany ready to re-start EU-Turkey talks, [ZDE](#).

⁴ Europolitics 4586, 14. 2. 2013, Paris willing to move accession talks with Ankara forward.

⁵ Visa liberalisation with Kosovo roadmap, [ZDE](#).

⁶ Europa.eu, First Commission report on progress by Kosovo - towards visa liberalisation, 12. 2. 2013, [ZDE](#).

Kontakt:

Karel Hlaváček, tel. 2242, email: hlavacekk@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

bezpečnost EU“. V průběhu letošního roku by měla být zveřejněna další hodnotící zpráva, která do tohoto výhledu může vnést změnu.⁷

EVROPSKÝ PARLAMENT: BOSNA A HERCEGOVINA

Pozadí

Bosna a Hercegovina podle hodnotící zprávy Komise z října 2012 nadále velmi zaostává v mnoha oblastech. Podepsala sice asociační a stabilizační dohodu s EU, vzhledem k neplnění podmínek však tato dohoda doposud nevstoupila v platnost.⁸

V červnu 2012 skončila v Bosně a Hercegovině mise EU EUPM Bosnia and Herzegovina, která se zaměřovala na pomoc při boji proti korupci a organizovanému zločinu.⁹ V zemi nadále působí vojenská mise EU EUFOR Althea, která disponuje i exekutivními pravomocemi.¹⁰

Aktuálně

Na hodnotící zprávu Komise reagoval 29. ledna 2013 návrhem usnesení také Evropský parlament (EP). Návrh, jehož znění se před schválením v plénu ještě může změnit, je rovněž především kritický. Kritizuje dlouhotrvající špatnou politickou situaci, nedostatek společné vize a vůle ke spolupráci politických představitelů země. Kvůli doposud nereformované ústavě a nepřehledné struktuře federace, stále fungující podle provizorní Washingtonské dohody z roku 1994, nedochází k hmatatelnému pokroku v klíčových oblastech jako je vytvoření stabilních státních institucí a efektivně fungující státní správy, soudnictví a fungování právního státu. Soudní systém je neúčinný, závislý a propojený s politickými a etnickými skupinami. Soudy nevykonávají či zdržují rozsudky v některých etnicky citlivých případech a neprobíhá vyšetřování válečných zločinců. Nedostatečný je podle hodnocení EP také boj s vysokou mírou korupce a její provázaností s politickými stranami. EP upozorňuje rovněž na závažné společenské problémy Bosny a Hercegoviny jakými jsou obchod s lidmi; ovlivňování a zavražďování novinářů; vysoká míra diskriminace především Romů, etnická segregace ve školách, špatné postavení žen a časté domácí násilí na ženách.

Dobrému vývoji v Bosně a Hercegovině nepřispívá ani špatná ekonomická situace a velmi vysoká nezaměstnanost především mladých lidí a žen, špatná úroveň vzdělání, rozvoj šedé ekonomiky, atd. Ve zprávě je rovněž zmíněna problematika vztahů Bosny a Hercegoviny s okolními zeměmi a nutnost většího zapojení do regionální spolupráce. Jde především o potřebu dořešení infrastruktury budoucích stanovišť

⁷ Plné znění zprávy Komise k dispozici [ZDE](#). Pro alternativní sekundární informaci viz také EuroPolitics 4585, Visas: Mixed picture emerges from first report on dialogue, 13. 2. 2013.

⁸ Evropská komise, hodnotící zpráva, *BOSNIA AND HERZEGOVINA 2012 PROGRESS REPORT*, 10.10.2012, [ZDE](#).

⁹ Pro analýzu působení mise EUPM Bosnia and Herzegovina viz např. IIS EU, Ten years after: lessons from the EUPM in Bosnia and Herzegovina 2002-2012, 28.01.2013, [ZDE](#).

¹⁰ Další informace o misi EUFOR Althea [ZDE](#).

hraniční kontroly na hranicích s Chorvatskem a problém přístupu k občanům Kosova, jimž Bosna a Hercegovina jako jediný stát na Balkáně neumožňuje vstup na své území.¹¹

HLAVNÍ BODY AGENDY SZBP EU

(Aktivity v oblasti Společné zahraniční a bezpečnostní politiky
a vnějších vztahů EU)

SUMMIT EU-UKRAJINA

Popis problematiky

Dne 25. února 2013 se v Bruselu konal summit EU-Ukrajina. Vztahy EU s Ukrajinou jsou dlouhodobě spíše problematické – důvodem je zejména upevňování vertikály moci ze strany prezidenta Janukovyče, které se projevuje např. v soudním procesu s Julií Tymošenkovou (ten je v EU jednohlasně vnímán jako nespravedlivý). Za problematické byly označovány i parlamentní volby z října 2012, které přes některé pozitivní aspekty (klidný průběh, průhledný průběh sčítání hlasů) bylo ze strany volebních pozorovatelů kritizovány. Hlavním nástrojem EU vůči Ukrajině je v současnosti nová asociační dohoda, která byla parafována v březnu 2012, ale stále čeká na podpis a ratifikaci.

Výstupy summitu

Summit představoval pro EU možnost, jak před očekávaným listopadovým summitem Východního partnerství, který se má stát výstavní skříní výsledků této iniciativy, působit na Ukrajinu, aby pokročila v procesu demokratizace, zejména aby omezila politický vliv na soudnictví (*selective justice*). Pokud by k tomu došlo, bylo by možno s Ukrajinou podepsat asociační dohodu, což je i v zájmu EU. Např. Evropský parlament v tomto směru varoval před izolací, která by na Ukrajině mohla vytvořit příznivé klima pro nedemokratické režimy. Euobserver se domnívá, že EU chce zamezit ruskému vlivu na Ukrajině, k jehož posílení by mohlo dojít např. přijetím návrhu Ruska na celní unii mezi Ruskem, Ukrajinou, Běloruskem a Kazachstánem.¹² Janukovyč se na summitu k celní unii vyjádřil skepticky.

Podle společného prohlášení summitu jsou EU i Ukrajina odhodláni pracovat na tom, aby k podpisu asociační dohody v listopadu mohlo dojít. Ukrajina by měla do května 2013 „dosáhnout konkrétního pokroku“ v oblasti potírání politicky ovlivněného

¹¹ Evropský parlament, Návrh usnesení o výroční zprávě o pokroku Bosny a Hercegoviny za rok 2012, 29.1.2013, [ZDE](#).

¹² Euobserver.com, EU and Ukraine end cold spell in relations, [ZDE](#).

soudnictví.¹³ Aktuální otázkou je též vízová liberalizace s Ukrajinou; do summitu Východního partnerství by v této oblasti mělo dojít k dalšímu pokroku.¹⁴

ZIMBABWE: ZMÍRNĚNÍ SANKCÍ

Popis problematiky

Dne 18. února Rada EU rozhodla o částečném uvolnění některých restriktivních opatření spočívajících v zákazu cestování do zemí EU pro vrcholné představitele zimbabwskému režimu, zmrazení majetku některých zimbabwských firem v evropských bankách a sankcí na dovoz zimbabwských diamantů.¹⁵

Režim prezidenta Roberta Mugabeho (a jeho strany ZANU-PF), který proslul autoritářstvím a porušováním lidských práv), v poslední době přislíbil demokratické reformy v podobě nové ústavy a svobodných voleb. Rada EU se tak svým rozhodnutím snaží povzbudit tyto náznaky pozitivního vývoje v Zimbabwe.¹⁶ Přes slíbené reformy však v Zimbabwe nadále dochází k pronásledování zastánců lidských práv a zatýkání politických odpůrců. K této problematice se také vyjádřil Evropský parlament ve svém usnesení ze 7. února 2013, ve kterém protestuje proti zadržování zastánců lidských práv v Zimbabwe, podporuje stávající sankční režim a vyzývá, aby EU zohlednila lidská práva i v obchodní politice (kde nebyla dostatečně zohledněna při sjednávání smlouvy o partnerství Komisi) při vyjednávání.¹⁷

Jednání v institucích EU

Během jednání v Radě se vyhrotil spor mezi Belgií, která prosazuje zrušení sankcí na dovoz diamantů ze Zimbabwe a Velkou Británií, která byla naopak hlavním odpůrcem zrušení sankcí. Konkrétně se tento spor týkal uvolnění sankcí pro hlavní zimbabwskou diamantovou těžební společnost (ZMDC). Po jednáních byl nakonec nalezen kompromis a dojde tedy k uvolnění dovozu zimbabwských diamantů do EU, pokud volby v zemi nebudou shledány nesvobodnými.¹⁸ Ve prospěch zrušení sankcí na straně Belgie vystupovaly také Francie, Lucembursko a Irsko, naopak spíše proti zrušení vedle Británie, byly také Nizozemí a Německo. Belgická vláda argumentuje tím, že sankce EU a šedé příjmy z ilegálního obchodu s diamanty nahrávají vojenským strukturám Mugabeho režimu, které využívají sankce k propagandě a příjmy z prodeje diamantů k nákupu zbraní.¹⁹ Snahou ČR bylo podpořit kompromisní řešení, které povede k dohodě mezi Belgií a Británií a zároveň nezpůsobí úplné zrušení sankcí.²⁰

¹³ Společné prohlášení summitu, 25. 2. 2013, [ZDE](#).

¹⁴ Smlouva o vízové facilitaci, která platí od roku 2012, je v současnosti nahrazována upravenou smlouvou podepsanou v červenci 2012. Současně ale probíhají jednání o dalším uvolnění vízového režimu.

¹⁵ Europolitics 4590, Restrictions against Zimbabwe eased, 20.02.2013.

¹⁶ Mandát pro delegaci ČR na zasedání Rady pro zahraniční věci 18. února 2013, v Bruselu, 15.02.2013.

¹⁷ Evropský Parlament, Usnesení o zadržení zastánců lidských práv v Zimbabwe, 07.02.2013, [ZDE](#)

¹⁸ Euobserver.com, EU makes Diamonds-for-democracy offer to Zimbabwe, 19. 2. 2013, [ZDE](#).

¹⁹ EUobserver.com, Belgium and UK clinch deal on Zimbabwe diamonds, 15.02.2013, [ZDE](#).

²⁰ Mandát pro delegaci ČR na zasedání Rady pro zahraniční věci 18. února 2013, v Bruselu, 15.02.2013.

Některé organizace na ochranu lidských práv protestují proti uvolňování sankcí s tím, že je třeba vyčkat s tímto krokem až na dobu po zimbabwských volbách,²¹ ozvala se i obvinění belgické vlády z cynismu a nadřazování obchodních zájmů lidským právům.²²

Předpokládaný vývoj

Referendum o nové ústavě je naplánováno na 16. března. Následně by v Zimbabwe v červenci tohoto roku mělo dojít ke konání voleb. EU přislíbila, že pokud bude transformační a demokratizační proces v Zimbabwe probíhat úspěšně, je připravena zrušit zbytek sankcí pro nejvyšší představitele režimu včetně samotného prezidenta Roberta Mugabeho nejpozději do února 2014.²³ Pokud však Mugabeho režim nezajistí mírový, transparentní a demokratický průběh těchto voleb, je EU naopak připravena vrátit se k původním sankcím.

VÝCHODNÍ PARTNERSTVÍ: PŘÍPRAVA NA PODZIMNÍ SUMMIT

Popis problematiky

Východní partnerství je dlouhodobě jednou z priorit ČR v rámci vnějších vztahů EU; v rámci agendy SZBP se téma objevuje kvůli přípravě na summit Východního partnerství, který by se měl konat v listopadu 2013 ve Vilniusu.²⁴

Jednání v institucích EU

Dne 15. ledna 2013 zaslali ministři zahraničí Německa, Polska, Švédska a ČR společný dopis Catherine Ashtonové, v němž žádají posílení Východního partnerství.²⁵ Dopis je koncipován jako počátek přípravy summitu. Zdůrazňuje, že summit znamená zásadní moment, a aby byl úspěšný, je třeba dosáhnout výsledků, které předpokládá cestovní mapa východního partnerství. Konkrétně se jedná zejména o dokončení jednání o nových asociačních dohodách s Gruzíí, Moldavskem a Arménií; žádoucí by byl podpis asociační dohody s Ukrajinou. Dopis na více místech zdůrazňuje princip politiky sousedství „více za více“ (tj. důraz na podmíněnost spolupráce demokratizací a reformami).

Dne 18. února 2013 bylo Východní partnerství zařazeno na program jednání Rady. Jednalo se např. o to, jak ambiciózní politiku má EU vést vzhledem k listopadovému summitu: zda je realistické v závěrech Rady zmiňovat konkrétní kroky jako parafování nebo podpis asociačních dohod s Gruzíí, Moldavskem a Arménií. Ambicióznější

²¹ HRW.org. Zimbabwe, 7. 2. 2013, No Hasty EU Retreat on Sanctions, [ZDE](#).

²² Euobserver.com, EU makes Diamonds-for-democracy offer to Zimbabwe, 19. 2. 2013, [ZDE](#).

²³ Euobserver.com, EU makes diamonds-for-democracy offer to Zimbabwe, 19.02.2013, [ZDE](#)

²⁴ Europolitics 4589, 19. 2. 2013, Eastern Partnership: Intensity of cooperation depends on reform.

²⁵ Komentáře se pozastavují např. nad vzrůstající spoluprací mezi Polskem a Německem v oblasti vnějších vztahů EU. Euobserver.com, Germany and Poland join up on EU foreign policy, 20. 2. 2013, [ZDE](#).

znění textu podporovala i ČR, nicméně např. Německo nebo Francie prosazovaly zdrženlivější přístup, který nakonec převládl.²⁶

MALI: MISE EUTM MALI

Popis problematiky

Na konci ledna a v první polovině února 2013 pokračoval dynamický vývoj v Mali. Francouzské vojenské síly, díky nimž byli islamisté vytlačeni do odlehlých pouštních oblastí, opustí pravděpodobně Mali do konce března 2013 a předají dohled v zemi misi Hospodářského společenství států západní Afriky (ECOWAS) MISMA, popřípadě – podle rozhodnutí Rady bezpečnosti OSN – misi OSN AFISMA.

Maliská armáda, jež se nachází v kritickém stavu, pro který je typické štěpení na frakce, hromadné dezerce a porušování lidských práv, by měla být za pomoci mezinárodního společenství transformována do bojeschopného stavu. K tomu má pomoci i mise EU EUTM Mali, jejímž úkolem bude pomoc při výcviku maliských ozbrojených sil. Dne 8. února 2013 dorazilo prvních 70 účastníků mise EUTM Mali do hlavního města Mali Bamaka. Úkolem této skupiny je připravit půdu pro navázání konkrétní spolupráce. Vlastní výcvik maliských ozbrojených sil by měl začít v dubnu 2013.²⁷

Dne 29. ledna 2013 prozatímní vláda Mali přijala cestovní mapu, na jejímž základě by mělo dojít k obnovení ústavního pořádku v zemi, zejména k volbám a vyjednáváním s neteroristickými skupinami obývajícími sever Mali. Volby by měly být zorganizovány do 31. července 2013.²⁸

Aktuální dění v mezinárodních institucích a EU

- 29. ledna 2013 se konala dárcovská konference pro účely Mali (např. Evropská komise přislíbila 50 milionů eur.), zejména pro účely financování operace ECOWAS MISMA;
- 31. ledna 2013 se konalo zasedání Rady EU.²⁹ Rada přivítala dárcovskou konferenci a vyzvala k plnění závazků, přivítala přijetí cestovní mapy, označila za svoji prioritu podporu mise MISMA, přivítala rozhodnutí Mezinárodního trestního soudu vyšetřovat porušování lidských práv v Mali (viz níže).
- 5. února 2013 se konalo zasedání skupiny pro podporu a monitorování situace v Mali, jíž spolupředsedají Africká unie, Hospodářské společenství států západní Afriky (ECOWAS) a OSN. Na setkání byla podpořena myšlenka vytvoření mise na

²⁶ Znění závěrů Rady k dispozici [ZDE](#).

²⁷ Tisková zpráva Rady, Advance party of EUTM Mali arrives in Bamako, 8. 2. 1013, [ZDE](#).

²⁸ Diplomatie.gouv.fr., Mali – Adoption of the road map and announcement of the holding of elections (January 30, 2013), [ZDE](#).

²⁹ Závěry Rady o Mali –[5907/13](#)

úrovni OSN (tj. misi v Mali by nezastřešovalo ECOWAS, ale OSN). O věci bude muset rozhodnout Rada bezpečnosti OSN na maliskou žádost.³⁰

- 5. února 2013 projednával otázku Mali Evropský parlament (EP) za účasti francouzského prezidenta Françoise Hollanda. Většina politických skupin francouzskou intervencí podporuje; EP současně vyzývá členské státy EU ke „skutečné“ solidaritě s Francií.³¹ Odlišně na situaci nahlíží skupina GUE-NGL; podle jejíhož předsedy vedla intervence k zhoršení situace pro místní obyvatele.³²
- 12. února 2013 oznámil eurokomisař pro rozvoj Andris Piebalgs, že v reakci na přijetí plánu na obnovu ústavního pořádku prozatímní maliskou vládou se Komise chystá obnovit přísun rozvojové pomoci Mali. Poskytování prostředků pro rozvoj bylo pozastaveno po loňském puči v Mali.³³

ČR v reakci na krizi v Mali

- 29. ledna 2013 oznámilo ministerstvo zahraničí ČR uvolnění humanitární pomoci pro Mali ve výši 3 miliony korun.³⁴
- 6. února 2013 odsouhlasila vláda účast až 50 vojáků na stabilizační misi EUTM Mali. Účastníci mise by se měli věnovat výcviku maliských sil, nikoli bojovým akcím. Účast na misi by měla začít v dubnu 2013 a měla by trvat 15 měsíců. Odhadované náklady činí 220 milionů korun a budou hrazeny z rozpočtové kapitoly ministerstva obrany.³⁵
- 14. února 2013 doporučil Výbor pro obranu Poslanecké sněmovně ČR, aby vyslovila souhlas s vládním návrhem (sněmovní tisk 920/0).³⁶ Návrh bude projednán v plénu poslanecké sněmovny v úterý 19. 2. 2013.

OBCHODNÍ A INVESTIČNÍ SMLOUVA MEZI EU A USA

Popis problematiky

Jednou ze snah EU ve vztahu k USA je liberalizace obchodu a investičního prostředí. Tento zájem byl aktuálně potvrzen také představiteli USA. Komisař EU pro obchod Karel De Gucht jednal 5. února během své návštěvy ve Washingtonu o zprávě vytvořené společnou pracovní skupinou EU a USA, která doporučuje zahájit jednání o nové obchodní a investiční dohodě mezi EU a USA. Nejvýraznější signál však vyslal americký prezident Barack Obama dne 13. února 2013, když ve svém proslavu o stavu Unie zmínil plán na zahájení jednání o rozsáhlé transatlantické obchodní dohodě s EU.³⁷ Následně bylo vydáno společné prohlášení Obamy, Josého Barrosa a

³⁰ Europolitics 4581, World powers back UNforce in Mali, 7. 2. 1213.

³¹ Tisková zpráva EP, Mali: France must get European backing, says Parliament, 16. 1. 2013, [ZDE](#).

³² Europolitics 4580, Hollande calls on EU to help Mali, 6. 2. 2013.

³³ Europolitics 4586, EU to resume aid to Mali, 14. 2. 2013.

³⁴ Mzv.cz, Humanitární pomoc pro Mali, 29. 1. 2013, [ZDE](#).

³⁵ Vlada.cz, Vláda souhlasí s výcvikem malijské armády, 6. 2. 2013, [ZDE](#).

³⁶ Psp.cz, Usnesení výboru pro obranu č. 56, [ZDE](#). Vládní návrh k dispozici [ZDE](#).

³⁷ Europolitics 4586, Europeans full of hope over FTA with US, 14.02.2013.

Kontakt:

Karel Hlaváček, tel. 2242, email: hlavacekk@psp.cz

Štěpán Pecháček, tel. 2226, email: pechacek@psp.cz

Hermana Van Rompuye které oficiálně oznamuje ochotu EU i USA ke sjednání nové smlouvy obchodu a investicích.³⁸

EU a USA tvoří dohromady téměř polovinu světového HDP a třetinu světových obchodních transakcí. V případě úspěšných jednání by tedy došlo k uzavření největší bilaterální obchodní dohody v dějinách. V současné ekonomické situaci by posílení vzájemného obchodu pomohlo oživit ekonomiky na obou stranách Atlantiku, v případě EU se očekává růst HDP o 0,5 % do roku 2027.³⁹

Předpokládaný vývoj

Nyní je úkolem Evropské komise, aby co nejdříve (zhruba do půlky března) připravila podklady k jednání a návrh mandátu, podle které se bude vzájemná dohoda dojednávat. Tento návrh by měla následně schválit Rada EU a tím dát Komisi mandát k jednání s americkou stranou. Hlavní vyjednávací tým za EU povede komisař Karel De Gucht.

Připravená dohoda bude muset projít ratifikací ve všech národních parlamentech a Evropském parlamentu. Návrh na uzavření dohody je obecně a široce vítán všemi podnikatelskými a hospodářskými kruhy v EU. Naopak spíše nesouhlasný postoj zaznívá z Francie od tamějších vládních socialistů, kteří se nechtějí vzdávat specifických modelů regulace a ochrany evropského zemědělství a bojí se rozdílných standardů v potravinářství (např. problém s dovozem geneticky modifikovaných potravin z USA) či ochraně životního prostředí. Podobné argumenty proti transatlantické obchodní dohodě zaznívají také ze skupiny zelených v Evropském parlamentu.⁴⁰

Podle vyjádření De Guchta by dohoda mezi EU-USA měla být dokončena během dvou let a vstoupit v platnost v roce 2015. Dohoda by se měla týkat všech průmyslových i zemědělských výrobků, služeb i investic. Žádné sektory by tudíž neměly být podle De Guchta vyloučeny.⁴¹ I když ambice a nadšení pro uzavření dohody o volném obchodu jsou veliké, především ze strany EU, přesto se očekávají náročná jednání a nutnost velkých kompromisů u obou stran v nejcitlivějších sektorech, především v zemědělství. Vedle odstranění všech dovozních cel ve vzájemném obchodu, která nyní dosahují v průměru 4 %, si američtí a evropští partneři od dohody slibují také další cíle: důležitou součástí dohody by měla být i snaha o společnou harmonizaci předpisů, vzájemné uznávání technických standardů, tedy snižování všech tzv. netarifních omezení; dále vzájemně liberalizovat trh služeb, což by mělo být velkým přínosem především pro sektor dopravy. Významnou

³⁸ Europa.eu, Statement from United States President Barack Obama, European Council President Herman Van Rompuy and European Commission President José Manuel Barroso, 13. 2. 2013, [ZDE](#).

³⁹ Ec.europa.eu, European Union and United States to launch negotiations for a Transatlantic Trade and Investment Partnership, 13.02.2013, [ZDE](#).

⁴⁰ Europolitics 4586, Europeans full of hope over FTA with US, 14.02.2013.

⁴¹ Euobserver.com, 2015 target date for EU-US trade deal, 14.02.2013, [ZDE](#).

složkou transatlantické obchodní spolupráce byl měl být také společný postup v multilaterálním světovém obchodě a společná snaha o liberalizaci globálního trhu.⁴²

DOKUMENTY SZBP EU

(Výběr dokumentů z databáze Rady EU)

KOREA -Výroční zpráva o provádění dohody o volném obchodu mezi EU a Koreou - [6877/13](#)

Datum: 27.02.2013

Typ dokumentu: Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě

Obsah dokumentu: Účelem této zprávy je informovat Evropský parlament a Radu o uplatňování Dohody o volném obchodu mezi EU a Jižní Koreou, která je v platnosti od července 2011. Jelikož je dohoda uplatňována o něco málo více než jeden rok, je ještě příliš brzy na to, aby se plně projevil její dopady. Již však došlo k významnému odstranění cel a v praxi jsou pocíťovány kladné dopady na vývoz z EU. Komise předkládá statistiky dovozu produktů z Koreje v citlivých odvětvích.

KOSOVO - Zpráva Komise Evropskému parlamentu a Radě o plnění podmínek cestovní mapy k uvolnění vízového režimu s Kosovem - [6415/13](#)

Datum: 15.02.2013

Typ dokumentu: Zpráva Komise

Obsah dokumentu: Zpráva obsahuje hodnocení Kosova v postupu a plnění podmínek nutných k uvolnění vízového režimu s EU. Zpráva Komise se zaměřuje především na hodnocení kosovských orgánů v přijímání a aplikaci legislativy, která vyplývá z evropského *acquis* a je nezbytná pro odstranění vízové povinnosti pro občany Kosova. Zpráva se zabývá také očekávanými migračními a bezpečnostními dopady případného uvolnění vízového režimu s Kosovem.

⁴² Ec.europa.eu, European Union and United States to launch negotiations for a Transatlantic Trade and Investment Partnership, 13.02.2013, [ZDE](#).